

Asociácia
malých
nezávislých
pivovarov
Slovenska

SLOVENSKÝ ZVÄZ
KUCHÁROV A CUKRÁROV

POTRAVINÁRSKA
KOMORA
SLOVENSKA

Asociácia výrobcov nápojov
a minerálnych vôd na Slovensku

Slovenský zväz
spracovateľov mäsa

ZVÄZ VINOHRADNÍKOV
A VINÁROV SLOVENSKA

Slovenská asociácia malých
a stredných podnikov a živnostníkov
Slovak Association of Small Enterprises

#ZACHRÁŇMEGASTRO

Ekonomický krízový štáb
Ministerstvo financií
Slovenskej republiky
Štefanovičova 5
817 82 BRATISLAVA

12.11.2020

Vec: Materiál pre rokovanie Ekonomického krízového štábu dňa 13.11.2020

Podpora gastro sektora - 2. vlna

Podklady spracovala platforma #stálemámechuť. Za platformou #stálemámechuť stoja podnikatelia, ktorí bojujú za záchranu gastro sektora na Slovensku v rámci etablovaných záujmových združení alebo prostredníctvom nových iniciatív. Tieto organizácie sú pripravené a majú chuť hľadať efektívne riešenia pre problémy, ktoré Slovensku prináša korona kríza.

Počas pandémie je nevyhnutné **chrániť nielen ľudské životy, ale aj živobytia**. Obmedzenia prevádzky podnikov zo strany štátu preto musia ísť ruka v ruku s nástrojmi okamžitej a efektívnej pomoci. Len vtedy budú môcť stravovacie zariadenia prežiť, udržať zamestnanosť a poskytovať ostatným svoje služby.

Navrhované opatrenia pre zlepšenie situácie v gastro sektore

Navrhované možnosti zlepšenia podpory pre gastro sektor

Pomoc s likviditou

- **Jasné podmienky znovu otvorenia prevádzok** - v súčasnej situácii neexistujú jasné pravidlá, podľa ktorých sa nastavujú obmedzenia na prevádzky.
- **Upraviť kritériá vyplácania podpory od štátu** – zrušiť podmienku zaplatených odvodov.
- **Úprava podpory nájomného** – úprava bez nutnosti spolufinancovania majiteľa budovy.
- **Urýchlenie platieb smerom do gastru** - hlavne DPH vratky.
- **Štátne záruky za úroky pre HORECA prevádzky u komerčných bánk** banky zaradili gastro podniky ako rizikové a získať úver je pre nich v tejto dobe veľmi ťažko dosiahnuteľné.
- **Expirovaný tovar a kompenzácia dodávateľom za likvidáciu ich tovaru** - Dodávateľ sa postará o zvoz + likvidáciu, štát platí náklady na tovar.

Naštartovanie spotreby

- **Voucher na zľavu na konzumáciu v horeca (na mieste)** – podpora opätovnej návštevnosti.

Systémová podpora sektora

- **Dlhodobé zníženie DPH pre stravovacie služby** - príloha 1

Prehľad aktuálnej pomoci pre gastro sektor

Prvá pomoc pre udržanie zamestnanosti Povinne zatvorené prevádzky dostanú namiesto 80 % hrubej mzdy 80 % celkovej ceny práce. Tak isto sa zvýši limit pre tzv. kurzarbeit z 880 Eur na 1100 Eur. Zvýšená bola aj pomoc pre firmy a SZČO. Žiadosti môžu podnikatelia podávať už za obdobie od 1. októbra 2020.	Podporu pre udržanie zamestnanosti vítame. Podmienky pre získanie podpory však predstavujú zásadný problém. Ak si zamestnávateľ chce podať žiadosť o podporu pre udržanie zamestnanosti, tak môže mať nedoplatky na odvodoch (soc/zdr/nem) za zamestnancov najviac do výšky 2 mesiacov. Vzhľadom na nepriaznivú situáciu v sektore sú odvody často posledná vec, ktorú majitelia gastro prevádzok platia. Po prekonaní prvej vlny epidémie, sa veľa prevádzok len ťažko spamätáva. Táto podmienka diskvalifikuje
---	---

	mnoho subjektov. Zároveň, by bolo potrebné vyplácať 100% nákladov na udržanie zamestnanosti.
Zvýšená pomoc pre celý sektor cestovného ruchu Na cestovný ruch schválila vláda pomoc vo výške 100 miliónov Eur. Zariadenia cestovného ruchu (vrátane gastro sektora) budú môcť o pomoc požiadať aj spätne a to za obdobie od 1. apríla 2020. Pre každý segment cestovného ruchu vypíšu samostatnú výzvu a žiadosti sa budú posilať elektronicky. Nárok na pomoc bude mať každý, komu tržby klesli o viac ako 40 %. Následne podľa poklesu tržieb bude určená výška pomoci od 4 % – 10 % tržieb roku 2019.	Toto opatrenie vítame. Podmienky získania pomoci zatiaľ neboli zverejnené, ale je dôležité aby boli nastavené tak, aby nediskriminovali malé a stredné podniky z nízkou likviditou. Podľa informácií zo Sekcie cestovného ruchu MDV SR prvé príspevky budú vyplácané až v januári 2021, čo môže pre niektoré prevádzky znamenať, že podpora nestihne prísť včas.
Pomoc s nájmi pre podnikateľov MH SR vyčlenil na pomoc s nájmi celkovo 200 miliónov eur. Suma sa nastavovala podľa počtu zatvorených prevádzok počas prvej vlny pandémie. Do 12. októbra tohto roka sa však vyplátilo len niečo vyše 19,6 milióna eur. Dokopy rezort uhradil viac ako desaťtisíc žiadostí. Ide tak o zlomok finančného stropu dotácií. (Zdroj: Pravda.sk).	Jedným z faktorov, ktorý zapríčiňuje nízky záujem, sú podmienky získania podpory. To, či podnikateľ získa pomoc od štátu s nájmom, závisí hlavne od súhlasu prenajímateľa. Štát totiž poskytne podnikateľovi na nájom len takú sumu, akú mu z nájmu odpustí prenajímateľ. Najviac však 50% z celkovej sumy. Prenajímateľ nehnuteľnosti je často neochotný či neschopný spolupracovať s nájomcom.
Odklad splatnosti dane Finančná správa SR bude posudzovať žiadosti o odklad splatnosti dane s prihliadnutím na prebiehajúcu korona krízu. Momentálne platné zákony, týkajúce sa odkladu platenia dane, alebo platby dane v splátkach, sa meniť nebudú.	Jasnejšiou správou pre gastro sektor by bolo vyhlásenie oficiálneho generálneho pardonu na odvody a dane pre prevádzky, ktoré musia zatvoriť počas doby trvania opatrení.

Prehľad dopadov na gastro sektor počas prvej vlny COVID_19 na Slovensku

Počas **marca a apríla 2020** ukazoval **vývoj tržieb stravovacích zariadení** zaznamenaných v e-kase **prepad o 80%**. Obmedzenia pohybu obyvateľstva z **októbra** spôsobili opäť **prepad tržieb do e-Kasy o vyše 70%** pre gastro sektor. Zároveň sa prevádzkam zvýšili náklady spojené s dodržiavaním hygienických nariadení. ([Zdroj: Inštitút finančnej politiky](#)).

Mobilita obyvateľstva a tržby z e-Kasy (100 = február 2020)

7-dňové kľzavé priemery

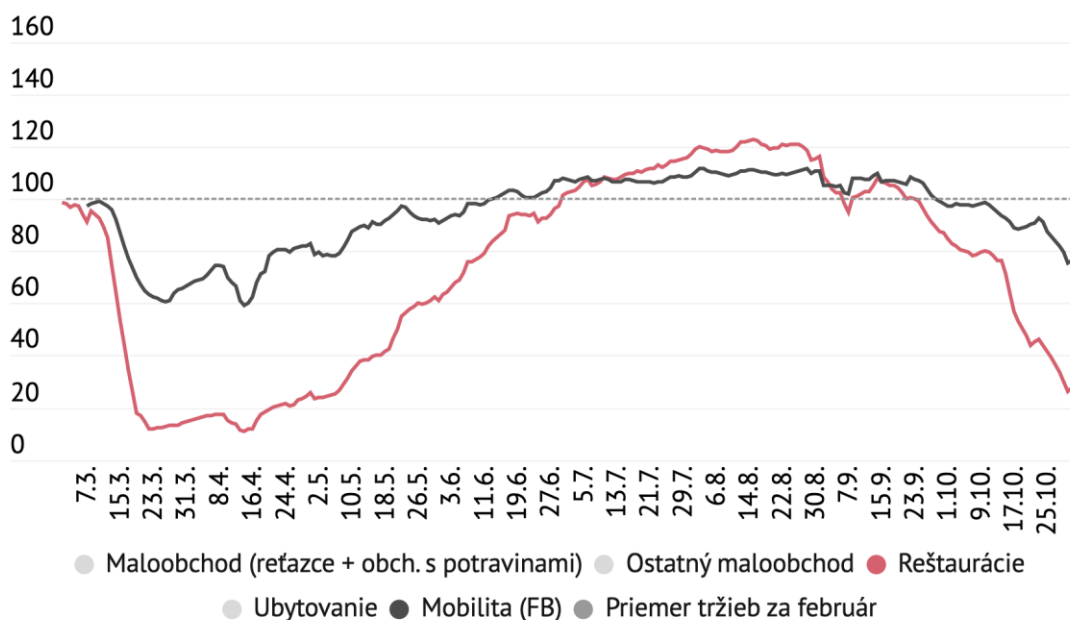
Mobilita Slovákov za posledný týždeň klesla na úroveň z konca apríla

Nižšiu mobilitu už kopíroval aj prepád tržieb s výnimkou reťazcov a predajní potravín

Prepad bol menší ako v 1. vlne, jeho pokračovanie v ďalších troch týždňoch by prehĺbilo pokles ekonomiky v tomto roku k 8 %

Download data

Share

Made with infogram

Príjem DPH zo sektora NACE 56 (Činnosti reštaurácií a pohostinstiev) sa v 1. polroku 2020 znížil o 20.41% oproti H1 2019 a to aj napriek zavedeniu povinnosti používať eKasu, ktorá efektívne znižuje daňovú medzeru. (v januári 2020 sa výber DPH okamžite zvýšil o 23.88%). (Zdroj: MF SR)

Kritickú situáciu v gastro sektore potvrdzuje aj prieskum Slovenského združenia výrobcov piva a sladu, ktorý bol realizovaný počas letnej sezóny (august a september 2020) naprieč všetkými regiónmi Slovenska vo viac ako 2 080 prevádzkach, od najmenších krčiem až po prémiové reštaurácie.

Hlavné zistenia prieskumu:

- viac ako polovica (56 %) podnikov hlási pokles návštevnosti zákazníkov oproti minulému roku; pokles sa týka prevádzok naprieč celým Slovenskom,
- takmer tretina prevádzok (32 %) očakáva prepád tržieb až o 50 %, v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku,
- takmer dve tretiny podnikov uvádza, že ľudia utrácajú menej a konzumujú skôr nápoje ako jedlo,
- dve tretiny gastro prevádzok (60 %) ohlasujú, že zavrú, ak nedostanú pomoc s likviditou vo forme úverov alebo v inej forme,

(Zdroj: prieskum SZVPS, september 2020)

Obmedzenia a následné výpadky tržieb majú za následok aj **výpadky v príjmoch do štátneho rozpočtu**. Okrem nižšieho celkového predaného objemu, množstvo dane ovplyvnilo aj spomínaný presun predaja z pohostinstiev do maloobchodu. V porovnaní s prvým polrokom 2019 klesla uhradená DPH pivovarov v prvom polroku 2020 o 4 milióny EUR. Výpadok zaznamenal štátny rozpočet aj kvôli nižšiemu výberu spotrebnej dane z piva. Prepád splatnej spotrebnej dane v 1. polroku 2020 v porovnaní s 1. polrokom 2019 bol na úrovni okolo 1 milión EUR. **Výpadok DPH a spotrebnej dane** vplyvom nižších predajov pivovarov a zmeny štruktúry predaja je minimálne **4,3 mil. EUR**. (Zdroj: Štúdia EY: Dopady COVID-19 na odvetvie pivovarníctva v SR)

Za spracovateľov platformy HORECA

predkladá:

Ing. Vladimír Sirotko, CSc.

Slovenská asociácia malých

a stredných podnikov a živnostníkov

Príloha: 1 - Dlhodobé zníženie DPH pre stravovacie služby

Príloha 1 - Dlhodobé zníženie DPH pre stravovacie služby

- **Slovensko je jednou z mála krajín Európskej únie, ktoré stále uplatňujú základnú sadzbu DPH na stravovacie služby.** Zníženú sadzbu DPH na reštauračné služby aplikuje 19 štátov Európskej únie (v rozpätí od 3 % v Luxembursku do 14 % vo Fínsku), vrátane všetkých našich susedov – Česko, Rakúsko, Maďarsko a Poľsko. Niektoré krajiny do zníženej sadzby zahrňajú aj alkoholické nápoje (Cyprus, Taliansko, Španielsko) a niektoré iba čapované pivo - Česká republika (z 21 % na 10 % od 1.5.2020) a Rumunsko (z 29 % na 5 %). (Zdroj: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/vat/how_vat_works/rates/vat_rates_en.pdf)
- Práve Česká republika už v roku 2016 zaviedla zníženú sadzbu na stravovacie služby a nealkoholické nápoje (z 21 % na 15 %), aby podporila podnikateľov a znížila ich daňové zaťaženie v súvislosti so zavedením elektronickej evidencie tržieb a ďalších regulačných opatrení s priamym dopadom na pohostinstvá. Po prvom roku s nižšou DPH sa ukázalo, že aj napriek nižšej sadzbe DPH sa výber daní v sektore pohostinstiev zvýšil. Preto následne česká vláda pristúpila k druhému zníženiu DPH pre stravovacie služby z 15 % na súčasných 10 %.
- **Európska komisia (EK) v máji 2020 odporučila vládam členských krajín podniknúť konkrétne kroky na oživenie podnikania v oblasti turizmu a dopravy.** Stratégia EK odporúča vytvoriť program dlhodobej pomoci na obnovenie sektora služieb v reštauráciách, hoteloch, doprave a kultúre. Medzi navrhovanými opatreniami sú podpora zachovania zamestnanosti, **zníženie DPH na stravovacie služby**, vybrané druhy potravín a nápojov, rôzne typy poukazov na naštartovanie spotreby.
- V kontexte diskusií o možných obmedzeniach uplatňovania nižšej DPH na alkoholické nápoje podávané v rámci stravovacích služieb, zástupcovia Európskych pivovárníkov oslovili komisára pre ekonomiku P. Gentiloniho. Následne, dňa 8.7.2020, dostali od komisára kladné stanovisko, že rozhodnutie uplatniť takéto zníženie DPH aj na alkoholické nápoje je plne v kompetencii národných vlád. Deväť krajín EÚ už v tomto roku zaviedlo rôzne formy dočasného alebo trvalého zníženia DPH na stravovacie služby, aby oslabenému gastro sektoru vo svojej krajine pomohli.
- Prehľad aktuálnych znížených DPH v gastro sektore v krajinách EÚ.

Krajina	Platí pre:	Dlhodobá zdanenie:	Znížená DPH	Čas pôsobenia zníženého DPH
Rakúsko	Nápoje	20%	5%	1 júl 2020 - 31 december 2020
	HoReCa	10%*	5%	
Belgicko	HoReCa	12%*	6%	8 jún 2020 - 31 december 2020

Bulharsko	HoReCa	20%	9%	Platí do januára 2022 9% DPH za predaj jedál, nealkoholických nápojov, piva a vína HoReCa do januára 2022. Znížená sadzba DPH sa uplatňuje, ak sú klienti usadení a obsluhu vykonáva čašník. Pre donáškové služby zostáva sadzba DPH 20%.
Chorvátsko	HoReCa	13%	13%	
Cyprus	HoReCa	9%	5%	1 júl 2020 – 10 január 2021.
Česká republika	Gastro	10*	10%	Trvalé zníženie DPH od 1.5.2020
Fínsko	Gastro	14%	5%	Od 1. 7. 2020 do 31. 12. 2020 sa sadzba DPH znižuje na 5% v prípade reštaurácií, kaviarní a cateringu s výnimkou všetkých druhov nápojov (nealkoholických a alkoholických). Nápoje majú svoju vlastnú zníženú sadzbu 16%. Od 01.01.2021 do 30.06.2021 sa sadzba DPH zníži na 7% pre reštaurácie, kaviarne a catering,
Grécko	Nealko Nápoje	24%	13%	1 júl 2020 – 31 október 2020 Plán je znížiť DPH na 5%
	HoReCa	13%	5%	1 júl 2020 – 9 január 2021
Írsko	HoReCa	23%	9%	S účinnosťou od 1. novembra do decembra 2021 bude pre sektor pohostinstva znížená sadzba DPH z 13,5% na 9%.
Luxemburg	HoReCa	3%	3%	
Maďarsko	HoReCa	5%	5%	
Malta	HoReCa	7%	7%	
Moldavsko	HoReCa	20%	15%	1 May 2020 – 31 December 2020
Nemecko	Gastro	19%	5%	1 júl 2020 – 31 december 2020
		19%	7%	1 január 2021 – 30 jún 2021

Nórsko	Hotels	12%*	6%	1 April 2020 – 31 október 2020
Poľsko	Gastro	8%	8%	
Portugalsko	HoReCa	13%	13%	
Rumunsko	Gastro	5%	5%	
Španielsko	HoReCa	10%	10%	
Švédsko	HoReCa	12%	12%	
Taliansko	Gastro	10%	10%	
Spojené kráľovstvo	HoReCa	20%	5%	15 júl 2020 – 12 január 2021

(Zdroj: Brewers of Europe, Október 2020; HOTREC position paper - Temporary reduced VAT rates for hospitality, október 2020)